

Ympäristönsuojelumääräysten luonnosvaiheen palaute ja vastineet

Luonnoksesta Oulaisten kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiksi pyydettiin lausunnot viranomaisilta ja yhteisöiltä, joiden toimialaa valmistelu koskee. Luonnos oli julkisesti nähtävillä 2.6.-1.7.2020 välisen ajan.

Lausuntopyyntö lähetetty		Lausunto
1.	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus	29.6.2020
2.	Ympäristöpalvelut Helmi, terveysvalvonta	11.6.2020
3.	Oulaisten vesiosuuskunta	8.6.2020
4.	Jokilaaksojen pelastuslaitos	24.6.2020
5.	Haapaveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen	-
6.	Oulaisten kaupungin tekninen lautakunta	12.8.2020
Tiedote kuulemisesta		
1.	MTK-Oulainen-Vihanti / MTK Pohjois-Suomi	26.6.2020
2.	Piipsjärven kyläyhdistys	-
3.	Matkanivan kyläyhdistys	-
4.	Matkanivan kalastuskunta	-
5.	Petäjäskenen kyläyhdistys	-
6.	Mäyränperän kyläyhdistys	-

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunto

kohta 2.1: Ehdotetaan muutettavaksi kuulumaan seuraavasti: ”Ympäristönsuojelumääräykset on antanut ympäristönsuojelulain (527/2014) 202 §:n nojalla Oulaisten kaupungin valtuusto.”

kohta 2.2 ja 3.1: Määräyksessä tulisi käyttää Oulaisten sijan termiä Oulaisten kaupunki.

kohta 3.1: Selvyyden vuoksi kohta ehdotetaan kuulumaan seuraavasti: ”Ympäristönsuojelulain tai sen nojalla annettujen säädösten ja määräysten lisäksi on Oulaisten kaupungissa noudatettava...” sekä ”Ympäristönsuojelumääräykset ovat voimassa...”

kohta 3.3: Järjestyslaki (612/2003) ei ole kunnallinen määräys, vaan eduskunnan säätämä laki. Esitetään poistettavaksi.

4 § Käsitteet: Rantavyöhykkeen määritelmän osalta todetaan, että ympäristönsuojelulaissa tai -asetuksessa ei määritellä rantavyöhykettä, mutta sen sijaan YSL 156 a §:ssä säädetään perustason puhdistusvaatimuksen täytäntöönpanosta enintään 100 metrin etäisyydellä vesistöstä tai merestä olevalla alueella.

Taajaan asuttu alue: Epäselvyyksien välttämiseksi nämä alueet tulisi esittää kartalla (kartta liitteeksi) tai sitten mainita esim. nettiosoite, josta kansalainen voi tarkistaa kulloinkin ajantasaisen tiedon taajaan asutusta alueesta ja sen rajoista. Ympäristönsuojelumääräysten tulee olla niin selviä ja yksiselitteisiä, että kansalainen sen luettuaan tietää, koskeeko määräys häntä vai ei.

Ympäristönsuojelumääräyksissä käytetään termejä ”sadevesiviemäri” (kohta 7.6) ja ”hulevesiviemäri” (kohdat 6.4, 7.2 ja 9.1). Tarkoitetaanko näillä samaa asiaa (samaa viemäriä)? Jos tarkoitetaan, selvyyden vuoksi tulisi käyttää vain yhtä termiä.

5 §:n otsikkoa ehdotetaan kuulumaan seuraavasti:

”Jätevesien käsittely jätevesiviemäriverkoston ulkopuolisilla alueilla”. Jätevesiviemäriverkoston liittyminen tulisi olla aina ensisijainen vaihtoehto siellä, missä liittyminen viemäriverkoston on taloudellisteknisesti mahdollista, myös vesihuoltolaitoksen hyväksytyin toiminta-alueen ulkopuolella.

kohta 5.3: Määräys tulisi muotoilla siten, että pohjavesialueella kaikki kiinteistöllä muodostuvat jätevedet on johdettava viemäriverkoston, **mikäli se on mahdollista**. Muussa tapauksessa jätevedet on kerättävä umpisäiliöön ja toimitettava käsiteltäväksi jätevedenpuhdistamolle tai käsiteltävä tiiviissä jätevesijärjestelmässä ja käsitelty jätevesi johdettava pohjavesialueen varsinaisen muodostumisalueen (sisäraja) ulkopuolelle.

kohta 7.1: Kieltoa tulisi täsmentää siten, että se koskisi pesua yleisillä katu- ja tiealueilla.

kohdassa 7.3: Pesuvedet johdetaan jätevesiviemäriin ja kohdassa 7.4 kunnan yleiseen jätevesiviemäriin. Onko ero perusteltu vai tarkoitetaanko molemmissa kohdissa kunnan vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriä?

kohdan 7.5 mukaan vesien viemäriin johtamiselle tulee olla viemärin haltijan lupa. Tämä koskee myös tapauksia kohdissa 7.3 ja 7.4.

8 §: Pyydetään tarkistamaan, että ehdotettu määräys ei ole ristiriidassa YSL 155.2 §:n kanssa (muut kuin vesikäymäläjätevedet).

kohta 9.5: ELY-keskus huomauttaa, että nitraattiasetuksen (Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta, 1250/2014) 4 §:n mukaan tuotantoeläinten jaloittelualueita ei saa sijoittaa alle 50 metrin etäisyydelle vesistöä, talousvesikäytössä olevasta kaivosta tai lähteestä eikä alle 25 metrin etäisyydelle valtaojasta tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaisesta norosta.

kohta 10.1: Lumen varastoinnista tai sulamisvesistä ei saa aiheutua myöskään ympäristön pilaantumisen vaaraa eikä vettymishaittaa naapurikiinteistölle.

11 § Maalämpöjärjestelmät

ELY-keskus esittää, että otsikko muutettaisiin yllä olevan mukaiseksi. Perusteluna on se, että maalämmön talteenottamiseksi maalämpökaivon sijasta voi olla myös maapiiri ja vesistön läheisyydessä vesistöpiiri tai avoin piiri.

Pohjavesialueella sijaitsevien kiinteistöjen maalämpöjärjestelmissä ei saa käyttää ympäristölle tai pohjavedelle vaarallisia lämmönsiirtoaineita. Putkistot tulee merkitä asemapiirrookseen. (alkuperäistä tekstiä luonnoksesta)

ELY-keskus esittää lisättäväksi seuraavan kappaleen: Luokkaan 1. ja 2. kuuluvilla pohjavesialueilla luvan tarve on aina arvioitava ja ELY-keskukselta on aina -pyydetävä lausunto. Lupaviranomaisena toimii aluehallintovirasto (Pohjois-Suomen AVI). Lupaa ei myönnetä, jos maalämpöjärjestelmästä aiheutuu pohjaveden pilaamiskiellon vastaisia vaikutuksia.

Maalämpökaivon poraaminen edellyttää maankäyttö- ja rakennuslain mukaista toimenpidelupaa. MRL ei edellytä, että lupamenettelyssä kuultaisiin kunnan ympäristönsuojeluviranomaista. Jotta kunnan ympäristönsuojeluviranomainen olisi tietoinen näistä hankkeista, olisiko tarpeen harkita määräystä hanketta koskevan ilmoituksen tekemistä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen hankkeeseen ryhtymistä. Tiedot olisivat tarpeen valvontaa varten. Ilmoituksen perusteella kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voisi tarvittaessa lausua mahdollisista rakentamisen ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavista vaikutuksista sekä antaa tarvittaessa ohjeistusta ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Imeyttäessä poraamisesta syntyvää lietettä maaperään tai laskettaessa sitä ojaan on varmistuttava, ettei siitä myöskään aiheudu vesistön samentumista tai hulevesiviemäriin tukkeutumista. (tai sitten teksti sellaisenaan kuin se on kohdassa 11.1, viimeinen kpl)

14 §: Jätteiden poltosta on määrätty myös kuntien jätehuoltomääräyksissä, joten jätehuoltomääräyksissä määrättyistä asioista ei ole tarpeen määrätä ympäristönsuojelumääräyksissä.

kohta 14.3: Määräystä tulisi tarkentaa siten, että määräyksen mukaisia materiaaleja voi polttaa vain vähäisiä määriä, kun/jos kyse on kiinteistöllä tapahtuvasta avopoltosta. Poltosta ei saa aiheutua kohtuutonta haittaa naapureille.

kohta 16.1: Määräystä tulisi tarkentaa siltä osin, tarkoitetaanko viemärillä hulevesiviemäriä.

kohta 17.1: Kulotuksesta säännellään pelastuslaissa (379/2011), joten sitä koskevaa määräystä ei tule antaa ympäristönsuojelumääräyksissä.

kohta 18.1: Määräystä tulee tarkentaa siten, että ilmoitusta ei tarvitse tehdä myöskään yksityishenkilön talouteen liittyvästä toiminnasta eikä puolustusvoimien toiminnasta (ensimmäinen tekstikappale). Toisen tekstikappaleen viimeinen kohta ”Yleisötilaisuudesta, joka...”: onko tarkoitus, että esim. yksipäiväinen ulkoilmakonsertti tai moottoriurheilutapahtuma ei edellytä meluilmoituksen tekemistä? Määräystä tulisi täsmentää siten, että kyseisissä toiminnoissa (jotka eivät edellytä meluilmoituksen tekemistä) toiminnanharjoittajan on huolehdittava asianmukaisesta meluntorjunnasta.

kohta 20.6: ensimmäinen kappale. Käsitettä ”puhdas” ei suositella käytettäväksi tässä yhteydessä, vaan tulisi käyttää käsitettä ”pilaantumaton maa-aines”. Maa-aineksella tarkoitetaan kallio- tai maaperän ainesta, joka on kaivettu. Kaivettu maa-aines ei ole aina jätettä, jolloin näissä tapauksissa kaivettua maa-ainesta ei ole tarpeen käsitellä jätteenä.

kohta 21.1 voisi harkita tarkistettavaksi siten, että säilytys-, varastointi- ja täyttöpaikat tulee järjestää myös siten, että vuoto voidaan kerätä talteen mahdollisimman lähellä vuotokohtaa.

22.3: Käytössä voi olla muustakin materiaalista valmistettuja säiliöitä kuin metallisäiliöitä.

Ympäristönsuojelumääräyksillä ei tule määrätä tehtäviä toiselle viranomaiselle.

kohta 23.1 toinen tekstikappale: Määräystä tulisi tarkentaa niin, että säiliön täyttöventtiili ja tankkauspistooli tulee voida lukita aina asiattoman käytön estämiseksi, ei vain tarvittaessa.

kohta 23.6: ”Hankittaviin uusiin ja käytettyihin säiliöihin” ehdotetaan korvattavaksi tekstillä ”käyttöön otettaviin säiliöihin”.

kohta 24.1: Asetus 444/2010 on kumottu 18.5.2020 voimaan tulleella valtioneuvoston asetuksella nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista 314/2020.

kohta 25.2: Määräystä tulisi tarkistaa siltä osin, että vuotojen pääsy myös maaperään tai vesistöön tulisi estää.

kohta 28.1: Määräyksen selventämisen vuoksi ehdotetaan seuraavaa sanamuotoa. ”Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi hakemuksesta myöntää yksittäistapauksessa poikkeuksen ympäristönsuojelumääräyksestä erityisestä syystä.”

→ ehdotukset ja suositukset on huomioitu ko. pykälissä

Ympäristöpalvelut Helmi, terveysvalvonta

Terveydensuojeluviranomaisella ei ole terveydelliseltä kannalta huomautettavaa ympäristönsuojelumääräysten luonnoksesta.

Oulaisten Vesiosuuskunta

Oulaisten Vesiosuuskunnalla ei ole huomautettavaa 2.6.2020 kirjattuun lausuntopyyntöön Oulaisten kaupungin ympäristönsuojelumääräyksistä.

Jokilaaksojen pelastuslaitos

Pelastusviranomaisen lausuu määräysluonnoksista ja perusteluista seuraavaa:

14.4 perustelu §: Määräys poikkeamisesta rakennusten poltossa on perusteltu, koska poikkeuksen myöntämisellä voidaan tarvittaessa mahdollistaa esimerkiksi pelastusviranomaisen tai vapaapalokunnan harjoitustoiminta.

Muutos: Poistetaan vapaapalokunta termi ja vaihdetaan tilalle *vapaaehtoinen palokunta, laitospalokunta, teollisuuspalokunta, sotilaspalokunta tai muu pelastusalalla toimiva yhteisö*.

17 §: Kulotuksesta on ilmoitettava palo- ja pelastusviranomaiselle etukäteen.

Muutos: Kulotuksen suorittajan tulee ilmoittaa kulotuksesta ennakolta pelastuslaitokselle. Ilmoitusvelvollisuus koskee myös muuta tulenkäyttöä, josta muodostuu merkittävästi savua.

→ 14 § ja 17 § muutokset tehty

6 luku: Kemikaalien käyttö ja varastointi

Vaarallisten kemikaalien käytöstä ja varastoinnista säädetään kemikaaliturvallisuuslaissa 390/2005 ja sen perusteella annetuissa asetuksissa ja päätöksissä. Todetaan, että turvallisuusvaatimuksia valvookin hyvin usein sekä ympäristö- että pelastusviranomaisen ja usein myös työsuojeluviranomaisen. Vuonna 2019 julkaistussa TUKES-oppaassa ”Kemikaalivuotojen ja sammutusjätevesien hallinta” on esitetty riittävä taso kemikaalivuotojen hallintaan yleisesti. Opas on laadittu yhteistyössä TUKES:n, ELY:n, pelastuslaitosten, AVI:n ja eräiden kaupunkien kanssa. Tämän lisäksi TUKES on tuottanut taustamuistion kyseiselle oppaalle, jota voi hyödyntää turvallisuusratkaisuissa. Oleellista on varmistaa, että annettavat ympäristönsuojelumääräykset ovat linjassa oppaan kanssa.

→ lisätty oppaan perusteella kohta 21.3 (keskenään reagoivat kemikaalit)

→ yhdenmukaistettu kohtaan 23.1 säiliöiden koko oppaan mukaiseksi → yli 450 litraa (aik. yli 500 litraa)

→ kohtaan 24.1. lisätty nestetiiveyden vaatimus

Oulaisten kaupungin tekninen lautakunta

Lautakunta pitää ympäristönsuojelumääräysluonnosta hyvänä, mutta kohtaa 10.1 tulee lisätä teksti, että lunta ei saa varastoida katu- tai puistoalueelle eikä myöskään naapurin tontille. Kohtaan 11.1 tulee lisätä teksti, että maalämpökaivojen ja putkistojen tulee sijaita omalla kiinteistöllä eikä porausreikä saa mennä vinossa naapuritontin puolelle maan alla.

→ tehty lisäys kohtaan 10.1

→ lisätty kohta 11.2, jossa kerrotaan toimenpideluvasta ja putkien sijainnista omalla kiinteistöllä

MTK-Pohjois-Suomi ry

kohta 9.7, 3. kappale: *Lietelannan, virtsan, puristenesteen sekä pesuvesien levitys pohjavesialueella on kielletty, mikäli ei erillisillä selvityksillä osoiteta, että ne eivät aiheuta pohjaveden pilaantumisen vaaraa.*

Huomiot: Pohjavesialueeseen on kohdassa 4 § määritelty kuuluvaksi kaikki alueet luokituksesta riippumatta. Mielestämme on kohtuutonta ottaa kieltoalueeseen mukaan myös 2 ja E-alueet. Rajaukseen pitäisi kuulua vain 1-alue, joka on tärkeä pohjavesialue.

Rajoitetta ei mielestämme voida kuvatulla tavalla kirjata ympäristönsuojelumääräyksiin ilman erillistä selvitystä siitä, mitkä ovat kyseistä aluetta koskevat perusteet. Perusteita voivat olla vain sellaiset tutkimukset, jotka osoittavat, että pohjaveden laatuun vaikuttaa esimerkiksi maalaji. Selvitys rajauksen tarpeesta on mielestämme toteutettava määräysten antajan eli kaupungin toimesta.

→ *Kuivalannan levitys on edelleen mahdollista myös kaikilla pohjavesialueilla. Lietelannan levitys pohjavesialueilla on kielletty ympäristöluvista, jos toiminnanharjoittaja ei erillisillä selvityksillä osoita, että pohjaveden pilaantumisen vaaraa ei aiheudu. Määräys yhdenmukaistaa sääntelyä eikä sitä ole tarpeen muuttaa.*

kohta 19.1, *Määräysten aikarajoitus ei koske: 1. maaseutuelinkeinon harjoittamisen vuoksi välttämätöntä tilapäistä häiritsevää melua aiheuttavaa toimintaa, kuten esimerkiksi leikkuupuimurin, heinän/viljakuivurin tai sadetuslaitteen käyttöä.*

Huomiot: Maaseutuelinkeinojen rajausta ulkopuolelle on perusteltu. Oletamme näiksi välttämättömiksi töiksi kuuluvan asiakirjassa lueteltujen lisäksi säilörehun korjuun ja karjanlannan levittämisen sekä metsätalouden hakkuutyöt.

→ *määräystä 19.1. tarkennettu, lisätty säilörehun korjuu ja lannan levitys*